

Pisemny egzamin dyplomowy
na Uniwersytecie Wrocławskim
na kierunku matematyka
część II
specjalność zastosowania

20 czerwca 2002

1. Niech $\{X_n\}_{n=1}^{\infty}$ będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych o rozkładzie jednostajnym na $(0,1)$. Udowodnić, że ciąg zmiennych losowych $\{Y_n\}_{n=1}^{\infty}$, którego wyrazy mają postać

$$Y_n = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{X_1^2 + X_2^2 + \dots + X_n^2}$$

jest zbieżny prawie wszędzie oraz podać postać granicy.

2. Niech $\{N_1(t), t \geq 0\}$ i $\{N_2(t), t \geq 0\}$ będą niezależnymi procesami Poissona o intensywnościach odpowiednio λ_1 i λ_2 .

(a) Uzasadnić, że proces $\{N(t), t \geq 0\} = \{N_1(t) + N_2(t), t \geq 0\}$ jest procesem Poissona o intensywności $\lambda_1 + \lambda_2$.

(b) Niech Z oznacza moment zajścia pierwszego zdarzenia w procesie $\{N(t), t \geq 0\}$. Podać postać rozkładu zmiennej losowej Z .

3. Niech $\mathbf{X} = (X_1, X_2, \dots, X_n)'$ dla $n \geq 2$ będzie próbą z rozkładu wykładniczego o dystrybuancie $F(x; \lambda) = [1 - \exp(-\lambda x)] \mathbf{1}_{(0, \infty)}(x)$, $\lambda > 0$.

Wyznaczyć estymatory parametru λ :

(a) największej wiarygodności,

(b) nieobciążony z jednostajnie minimalną wariancją.

Który z tych estymatorów ma mniejsze ryzyko przy założeniu kwadratowej funkcji straty?

4. Rozwiązać równanie

$$y'' - 2y' + y = 0,$$

przy warunku początkowym $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$.